

Estimació del pes del turisme en el PIB de la ciutat de Barcelona

La Cambra de Comerç de Barcelona presenta l'Observatori Economia Urbana' sobre les dinàmiques del desenvolupament urbà amb un primer anàlisi sobre el pes del turisme a la ciutat

- El nou Observatori, dirigit pel catedràtic i professor, Josep Francesc Valls, compta amb experts internacionals com Greg Clark i treballa en sis estudis i un programa de recerca aplicada.
- Un estudi sobre l'aportació del turisme en el PIB de la ciutat, realitzat per l'Institut Metròpoli amb una nova metodologia, situa el PIB del turisme en un 12,8% i confirma que el seu pes en l'economia de la ciutat es redueix en el període 2019-2023.
- L'informe posa de manifest que la productivitat turística del turisme és similar a la de la resta de l'economia i que el sector del turisme està estretament vinculat amb molts altres, a banda de l'allotjament: per cada 5€ generats pel turisme, 1€ va a parar a hotels; la resta s'adreça a altres sectors com el transport, el comerç o la restauració.

Dilluns, 9 de febrer 2026.- Aquest matí s'ha presentat l'Observatori Economia Urbana", impulsat per la Cambra de Comerç de Barcelona, per entendre, debatre i explicar l'impacte real dels principals sectors de l'economia urbana a Barcelona.

El catedràtic i professor de la Pompeu Fabra School of Economics, **Josep Francesc Valls**, és el director del nou observatori que ha definit com "un espai de recerca, generació de coneixement i arguments des de l'acadèmia per identificar el paper clau del turisme en el progrés de la ciutat". Valls ha situat els eixos d'actuació del nou observatori en el coneixement (amb estudis i divulgació), el foment de l'esperit intersectorial i el treball entre el sector econòmic i el turisme. I ha anunciat alguns dels estudis que en aquests moments s'estan treballant:

- 1) Connectivitat internacional i beneficis per a la ciutat. (Óscar Oliver). Anàlisi sobre la connectivitat aèria i portuària de Barcelona, i el seu impacte econòmic i social en l'atracció d'inversions, talent i esdeveniments globals.
- 2) Salaris i condicions en el sector turístic (Óscar Molina). Estudi sobre les condicions laborals i salaris del sector turístic a Barcelona, comparant-los amb d'altres sectors i ciutats similars.
- 3) Integració de nova immigració per la via del turisme. (Adrià Albareda) Recerca sobre l'impacte del turisme en la inclusió laboral i social de la immigració recent a Barcelona.
- 4) Identitat catalana, ús del català i turisme. (Joan Abellà) Exploració del paper del turisme en la promoció o erosió de la identitat catalana i l'ús de la llengua en l'àmbit urbà i turístic.

- 5) Evolució de la població de Barcelona (Oriol Nel-lo). Anàlisi demogràfica de Barcelona i àrea metropolitana: com han canviat residents, perfils socials, moviments migratoris i el seu vincle amb el turisme.
- 6) Turisme com a catalitzador de l'economia del coneixement i atracció de talent. (Xavier Mendoza i Greg Clark). Estudi sobre la contribució del turisme a la generació d'economia del coneixement, innovació i atracció de talent internacional a Barcelona

El nou Observatori d'Economia Urbana inicia les seves activitats amb un programa de recerca aplicada i d'activitats de relació amb el sector turístic a Barcelona que arrenca amb els 6 estudis esmentats, l'anàlisi d'un seguit de 4 casos, un seminari internacional, diferents *workshops* locals i l'articulació d'un sistema d'argumentació permanent que es farà a partir d'un consell assessor internacional format per especialistes de reconegut prestigi com **Greg Clark**, urbanista expert en desenvolupament de ciutats i innovació urbana, i un consell assessor empresarial format per personalitats clau de la indústria nacional.

El turisme representa prop del 13% de l'economia de Barcelona

El primer dels estudis de l'Observatori, elaborat per l'Institut Metròpoli, analitza el paper del turisme en el PIB de la ciutat. L'estudi s'ha fet amb una nova metodologia experimental que permet comparar l'estructura productiva de Barcelona amb un conjunt de municipis no turístics a partir de dades oficials municipals d'ocupació i productivitat la qual cosa permet actualitzar les dades anualment. Aquesta nova metodologia de contrast entre municipis ha permès identificar 35 sectors vinculats amb l'activitat turística: allotjament i restauració, comerç, transport, agències i operadors de viatge, lloguers, organització de congressos i fires, activitats culturals, amb els museus, espectacles, oci i esports i activitats immobiliàries vinculades al lloguer turístic.

Els resultats de l'estudi situen el pes del turisme en el 12,8% el 2023 amb una lleugera baixada respecte el 2019 que es va situar en el 14,1%. Una diferència de 1,3 punt inferior al registrat aleshores, previ a la crisi de la covid-19 quan el VAB turístic va registrar una caiguda del 37% l'any 2020, 3 vegades més de la caiguda que es va registrar en el VAB total de Barcelona. Per sectors, el 78% del VAB turístic el concentren 4 activitats: activitats immobiliàries, serveis d'allotjament, serveis de menjar i begudes i comerç al detall.

Tal com ha remarcat el tinent d'alcaldia d'Economia, Habitatge, Hisenda i Turisme de l'Ajuntament de Barcelona, **Jordi Valls**, "aquest estudi apunta a una estabilització i fins i tot una lleugera reducció del pes del turisme en l'economia de la ciutat, una notícia que valorem positivament en un context de regulació municipal que busca contenir el creixement exponencial de les darreres dècades, que ha comportat també externalitats que cal gestionar, i impulsar altres sectors estratègics com el científic i tecnològic. Alhora, les dades mostren també com el turisme continua sent un sector rellevant per a l'economia de la ciutat, donada la seva capilaritat en la bona marxa de moltes d'altres activitats com la cultura, la restauració, el comerç, el transport o els serveis vinculats a fires i congressos".

De tots els sectors que hi ha a la ciutat, 4 concentren gairebé el 80% del VAB turístic: allotjament, menjar i begudes, immobiliàries, i comerç al detall. Els dos primers sectors per ocupats són els de begudes i menjar (restauració) i el comerç al detall, mentre que els dos primers en termes de VAB són immobiliàries i allotjament.

Amb les dades de l'estudi, Barcelona es comporta com una ciutat multisectorial diversa que integra múltiples sectors econòmics, socials i culturals, fet que propicia la convivència d'activitats productives variades, entre les quals destaca el turisme. És una ciutat econòmicament diversa on el turisme constitueix una font significativa d'ingressos, però no l'única. Així, l'anàlisi de les 35 activitats econòmiques vinculades directament amb el turisme conclou que aquesta és una activitat estretament vinculada amb altres subsectors de l'economia de la ciutat que no són exclusivament turístics, com poden ser la restauració, el comerç o el transport.

La productivitat turística, pràcticament idèntica a la del conjunt de l'economia de Barcelona

L'activitat turística ocupa gairebé 165.000 persones. El 80% de l'ocupació turística total es concentra en 5 sectors: serveis de menjar i begudes, comerç al detall, serveis d'allotjament, transport terrestre i activitats immobiliàries. En el Valor Afegit Brut (VAB), l'allotjament només representa un 21,2% del total (1€ de cada 5€), de manera que altres subsectors vinculats al turisme també se'n beneficien de manera significativa en contra de la idea estesa que el turisme només beneficia al sector de l'allotjament.

Respecte la percepció que el turisme genera una productivitat inferior a la resta de sectors d'activitat, l'informe conclou que la productivitat del turisme és força similar a la de la ciutat, amb valors de 74,7 milers d'euros per ocupat en el turisme i 74,4 per ocupat en general l'any 2023. El fet que el turisme tingui una productivitat similar a la mitjana indica que el turisme no és un sector de baix valor.

El turisme en l'ecosistema urbà de Barcelona

Després de la presentació de l'estudi s'ha donat pas a una taula rodona -moderada per **Greg Clark**- per reflexionar sobre la contribució estratègica del turisme a l'ecosistema urbà i social de Barcelona. Hi ha intervingut **Jose Manuel Martinez-Sierra**, director general de la UPF Barcelona School of Management; **Lluís Torrens**, economista del Cercle d'Economia (IPI); **Joan Tugores**, catedràtic emèrit i ex-rector de la UB, i **Isabel Vidal**, directora general del Grup Focus i presidenta d'ADETCA.

El president de la Cambra de Comerç de Barcelona, **Josep Santacreu**, ha posat en valor les dades que mostra l'informe, que segons ha afirmat, "trenquen el mite que el turisme és un sector de poc valor", així com l'efecte multiplicador del turisme per a altres sectors de l'economia. Santacreu ha defensat un **nou model de governança del turisme** basat en la col·laboració publicoprivada, una regulació equilibrada i la promoció d'un turisme responsable. Un model, ha afegit, "que atregui els visitants que aporten un valor diferencial".

Jordi Clos, president del Comitè executiu de Turisme de Barcelona, ha aplaudit la nova iniciativa de la Cambra de Comerç de Barcelona a l'hora de construir un nou espai de reflexió al voltant de les aportacions del turisme a la ciutat. "Els objectius de l'Observatori coincideixen amb l'estratègia que ens hem fixat des de Turisme de Barcelona per millorar la percepció del turisme i la reputació d'un sector rellevant en l'economia de Barcelona". En aquest sentit, "celebrem que la Cambra de Comerç assumeixi també la funció d'analitzar i explicar les virtuts del turisme per a la ciutat".

Josep Francesc Valls, catedràtic del departament de Direcció de Màrqueting d'ESADE Business School (1988) i fundador del Centre de Direcció Turística, és *distinguished professor* de la UPF-BSM, i ha publicat més d'una desena de llibres sobre gestió turística. Al marge de la seva trajectòria acadèmica, ha estat membre del jurat dels Premis Príncep d'Astúries d'Excel·lència Turística (1996), Premi Joan Sardà i Dexeus per la seva trajectòria en la difusió de l'economia, atorgat pel Col·legi d'Economistes de Catalunya; i ha estat guardonat per la Fundació Barcelona Comerç (2009) i de Pimec (2023).